

POSTANOWIENIE

31 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M.K.

z udziałem H.C., W.D., T.D., J.D., M.M., M.D., J.K., Gminy S., M.K. i Gminy M.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej M.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach

z 2 sierpnia 2023 r., II Ca 1004/22,

1. odrzuca skargę kasacyjną,

2. zasądza od M.K. na rzecz W.D. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

[J.T.]

UZASADNIENIE

W sprawie o stwierdzenie zasiedzenia prowadzonej z wniosku M.K. z udziałem W.D. oraz innych osób, na skutek apelacji wspomnianego uczestnika, Sąd Okręgowy w Kielcach w punkcie pierwszym zmienił częściowo postanowienie Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że ograniczył zakres powierzchni gruntu, co do którego stwierdzono zasiedzenie i w pozostałym zakresie wniosek oddalił, w punkcie drugim oddalił dalej idącą apelację, a w punkcie trzecim orzekł o kosztach postępowania.

Wnioskodawca złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu drugiej instancji. W początkowej części pisma wskazał, że zaskarża to orzeczenie

„w zakresie punktu 1 w części – w której Sąd drugiej instancji zmienił orzeczenie Sądu pierwszej instancji i oddalił wniosek o zasiedzenie co do części nieruchomości”, a następnie stwierdził, że zaskarża postanowienie „w części w jakiej Sąd II Instancji zmienił zaskarżone postanowienie i stwierdził, że [...] nabyła przez zasiedzenie jedynie pas gruntu stanowiący działkę nr [...] o powierzchni 0,0079 ha powstałą z działki [...]”.

Jednocześnie w skardze wniesiono o „uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez uwzględnienie wniosku o zasiedzenie w całości w stosunku do przygranicznego pasa gruntu i stwierdzenie, że [...] nabyła przez zasiedzenie z dnia 5 listopada 2001 r. przygraniczny pas gruntu, stanowiący działkę nr [...] o pow. 0,0133 ha powstałą z podziału działki nr [...] czyli tak jak uczynił to Sąd Rejonowy w Kielcach”, a ewentualnie o: „[u]chylenie zaskarżonego orzeczenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, który wydał orzeczenie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu z uwagi na obarczenie jej nieusuwalnymi wadami konstrukcyjnymi.

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), oraz przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (pkt 2). Zgodnie natomiast z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a braki w ich zakresie nie podlegają usunięciu. Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. *in medio* oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z tych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak braków odnoszących się do wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych skargi (zob. postanowienie SN z 29 października 2021 r., V CSK 31/21).

Bezwzględnie wymagane jest, by zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane; brak takiej

korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN z 12 października 2007 r., V CSK 309/07; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 21 kwietnia 2021 r., IV CSK 58/21). Elementy wymienione w art. 398⁴ § 1 k.p.c. stanowią zrąb omawianego środka zaskarżenia i dopiero ich prawidłowe skonstruowanie pozwala uznać dane pismo za odpowiednio sformułowaną skargę kasacyjną. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w sposób w pełni precyzyjny określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywodzona jest skarga. Brak zsynchronizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi powoduje, że niemożliwe staje się ustalenie granic kognicji Sądu rozpoznającego skargę kasacyjną; pismo takie nie spełnia konstrukcyjnych wymagań stawianych wspomnianym skargom, a w konsekwencji podlegać musi odrzuceniu (zob. szerzej postanowienie SN z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22).

W niniejszej sprawie przytoczone na wstępie zakresy zaskarżenia oraz wnioski skargi nie odpowiadają opisanym wyżej wymaganiom; pozostają one bowiem w sprzeczności. Zakres zaskarżenia niewątpliwie dotyczy wyłącznie części postanowienia (w obu wypadkach określonej różnie, przy czym w drugim z nich: oczywiście niewłaściwie). Z kolei pierwszy wniosek skargi w ogóle nie określa zakresu, w jakim zaskarżone postanowienie miałoby zostać uchylone, natomiast wniosek ewentualny wprowadzie wskazuje taki zakres, lecz w sposób oczywiście nieprawidłowy: skarżący wniósł bowiem o uchylenie postanowienia w całości, choć zaskarżył je jedynie w części. Na marginesie należy również dodać, że pierwszy z wniosków nie został sformułowany poprawnie. Kluczowe jest to, że wnioskodawca nie określił zakresu, w jakim miałyby nastąpić ingerencja w zaskarżone postanowienie. Ponadto w postępowaniu ze skargi kasacyjnej, w razie wydania orzeczenia na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c., Sąd Najwyższy uchyla i zmienia wyrok (w badanym przypadku – postanowienie) sądu drugiej instancji, a zatem: orzeka o apelacji (a nie bezpośrednio o wniosku).

Podsumowując, należy wskazać, że skarga kasacyjna, jako obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym, podlegała odrzuceniu przez Sąd Okręgowy na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 w zw.

z art. 13 § 2 k.p.c. Wobec nieodrżucenia jej przez Sąd drugiej instancji, podlegała ona odrżuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono, mając na względzie sporne interesy uczestników; wysokość kosztów została ustalona na podstawie § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Beata Janiszewska

[SOP]

[a.ł.]